

Lục Tỉnh Tân Văn

聞新省六

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

Số: 473
NĂM THỨ MƯỜI MỘT

NGUNG SỰ BẮN LÈ TỪ SỞ

22 Mars 1917
30 tháng ba Annam
Năm Đinh-tỵ

DIRECTION ET ADMINISTRATION

F.-H. SCHNEIDER, 162, Rue Pellerin, Saigon

PUBLICITÉ
ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES
Ligne de 0.065 de large. 1450
Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre quel que soit le caractère employé.
BỘ CAO
Những lời rao về việc buôn bán nên ghi rõ tên Bộ-quản thi Hội quan sẽ gọi cho một cái bản để gọi phân minh.

MỤC LỤC

- 1 - VIỆC HỌC NGÀY XƯA. VIỆC HỌC NGÀY NAY. VIỆC HỌC NGÀY SAU.
- 2 - ĐIỆN BÁO.
- 3 - HƯƠNG TRUYỀN.
- 4 - CHÂU CHIẾN SỰ.
- 5 - GIAO TẮT TRẠCH HỮU.
- 6 - DỰ LỊCH ĐÔNG ĐƯƠNG.
- 7 - AM TIN NGƯỜI ĐI TÂY.
- 8 - TIÊU THUYẾT MÔI.
- 9 - THUYỀN XƯ LỘ.
- 10 - THÔNG-BAO (Đông-đương).
- 11 - TRINH THAM TIÊU THUYẾT.
- 12 - MỘT CÁI PHONG VỐ HIỀU.
- 13 - TỰ ĐO ĐIỆN ĐANG.
- 14 - VÀI TRUYỆN VẬT.
- 15 - BÀI ĐỐ CHƠI.

Việc học ngày xưa Việc học ngày nay Việc học ngày sau

(L'Enseignement d'autrefois, d'aujourd'hui et de demain)

(tiếp theo)

Vậy là giải quyết xong cái vấn đề chữ Tây ở các trường hương-học rồi. Việc ấy nên bàn lại một câu cho dứt dặt.

Có kẻ muốn rằng dạy ngày chữ Tây khắp cả. Trên kia tôi đã bài mọi lẽ lắm như thế không có thể được, mà lại là một phép dạy không tốt. Có kẻ lại xin các trường hương học chỉ học toàn bằng tiếng An-nam mà thôi, đến khi nào trẻ lên học trường tổng đề rồi lên trường tỉnh, chừng đó hãy cho học chữ Tây. Xin như thế thì phải lẽ. mà lại trùng phép dạy lầm, ý chúng tôi cũng như thế, nhưng mà cũng nên nhắc tại một điểm.

Như ngày nay thì phép dạy ấy thật tốt, tại Sài-gòn và ở các nơi thị-thành. Tại Sài-gòn thì có đặt trường hương-học, ở Đất-hộ, ở Tân-định, ở Chợ-đũi, ở Cầu-kho. Ở trường đó dạy trẻ học chữ quốc ngữ cho thật thông, phải thì bằng quốc-ngữ, đợi tuyền-sanh rồi mới cho được học chữ Pháp và vào các trường tiểu-học. Ở các tỉnh cũng vậy, các trường ấu-học tiểu-học thuộc rồi lên trường tiểu-học, rồi vào trường tỉnh, thì đợi văn-bằng cơ-thủy Pháp-Việt ở trường tỉnh rồi, mới vào học được ở đại-học-đường Mỹ-tho và Gia-định.

Đến như những trường ấu-học các xã nhà-quê thì học trò không có đường nào đi xa nữa, bởi vì học trò hương-học không lên trường tổng, mà học trò các trường tổng, thì

không lên được trường tỉnh. Học trò các trường tổng thì còn được một vài xuất học-bổng, còn như học trò các trường hương thì không có học-bổng.

Cho nên nhà-nước thường chiều y cả hai bên, bên muốn học chữ Tây cả và bên muốn học chữ quốc-ngữ cả, mà cho các xã được tùy tiện mà đặt thêm một lớp học chữ Tây ở các trường ấu-học. Đó thật là một ý hay, nhưng phải hiểu rõ cái ý đó là thế nào. Cho các xã được tùy tiện, nghĩa là muốn nuôi thầy dạy chữ Tây trong các trường ấu-học cũng được, mà không dạy một chút chữ Tây nào cũng được. Song hề muốn dạy chữ Tây thì phải giữ hai điều này. 1° Một là phải cho trẻ biết đọc biết viết, biết lĩnh bằng tiếng Annam rồi mới được cho vỡ lòng học chữ Tây. 2° Hai là ông thầy dạy chữ Tây phải kén lấy người biết đủ chữ Tây mà dạy, nghĩa là ít ra cũng phải có bằng cơ-thủy Pháp-Việt, và có văn-bằng móng-học

giáo-sư rồi mới được dạy. Xét trong đám tổng-sư, cũng có nhiều thầy giỏi lắm, giá thử có các ông đốc Tây các trường tỉnh trông nhm kiểm thực các thầy ấy thì cũng có thể dạy được nên những học trò khá.

Ngặt vì một trường ấu-học vừa lại dạy chữ Tây thì không phải là trường ấu-học nữa. Thành ra một trường tiểu-học mất rồi. Trẻ con trong làng không cần phải đi đến đâu nữa, cứ ở trường làng cũng có thể học được chữ Tây.

Nhưng cứ ý những ông muốn lấy quốc-ngữ làm học-bản, thì không nên bắt các xã phải nuôi thầy dạy chữ Tây. Nguyễn dân nhà-quê nước Nam, cũng như dân nhà-quê các nước khác, đầu là hay khư khư giữ lấy thói cũ. Bất cứ là việc gì, đầu là việc chữa thuốc, đầu là việc học cũng vậy, hề thấy lệnh quan sức phải làm, thì cho ngay là một việc phiền nhiễu.

(Còn nữa)

ĐIÊN BÁO

(Dépêches)

8 mars 1917

Tại Xet-bi (Serbie)

Vị thông-tin của Diên-báo Reuter tại cơ-tha-muru Xet-bi nói rằng các chiến hào Bun ga (Bulgares) đều bị tuyệt lập. Quân nghĩa bản vài 26,27 trái phá qua Monastir trong ba tháng sau, phá tiêu liêu 43 cái nhà, hư hại 300, giết 32 người, 45 người đơn bà và con nít, bị binh 37 người và 85 người đơn bà.

Tại Huê-kỳ

Tin ở Nhiêu-do: Diên-báo Reuter nói rằng số tuần-cảnh bắt M. Fritz Kolb là người âm mưu lo sát hại ông Wilson và đã có dự trong vụ làm nổ trái phá trong hải khẩu Nhiêu-do. Có bắt được 2 trái phá còn nguyên trong phòng của người, nên gọi liền trái phá ấy cho ông Wilson. Hai người liền căng trong đám đó cũng bị bắt. Số tuần-cảnh còn lo tập nã bắt bọn âm mưu đối giết đầu lừa tại Tampico và các học thuộc dân ở Huê-kỳ.

Mặt trận Rút-xi (Russie)

Diên tin Rút-xi: Tại Caucasie binh ta rước theo quân Tiệt (Turcs) trong miền Bidjarhoue. Binh ta chiếm đặng Husseinabad và Chariak trong miền Hamadan. Binh ta đuổi theo quân Tiệt qua miệt Dovistabad.

Một cái phi-thoan Rút-xi bắn phá Baranovitch.

Mặt trận Ang-lê

Truyền-tin Ang-lê: Binh ta tấn phá nữa tại phía Tây-Bắc d'Irlis và tại phía Bắc Puisieux. Cơ-pháo-thủ ta bắn tan phá quân nghĩa đang nhóm đặng sửa soạn công phá chiến hào mới bị chiếm.

Mặt trận Langsa

Truyền tin Langsa, ở chính đũa Oise và Aisne, binh ta đánh phá các nơi sắp đặt của quân nghĩa tại phía Tây-lắc Moulin-Sous-Touvent và tại phía Bắc Aultrech. Hai bên pháo-thủ bắn nhau tại phía Bắc Meuve và tại mặt trận Chambrette Bezonaux.

9 mars 1917

Binh Ang-lê tấn phá

Tại Mesopotamie: Cơ lính mã-kị Ang-lê đánh phá hôm ngày 5 tây đạo binh hầu Tiệt tại Cajila, gần lối Ctesiphon. Đò binh khi của quân nghĩa chạy bỏ lại choán có 80 ngàn thước bề sâu, chưa tin chắc đặng cả thầy là bao nhiêu. Đến nay trạm ở dưới sông lên đặng 38 cây đại-bạt.

Tại Ê-gíp (Egypte Ai-cáp)

Tin chánh-phủ nói rằng quân Tiệt bỏ lại nhiều nơi trên thế lớn tại Sheikhunrp ở phía Tây Shellal là nơi chúng nó có cố thủ trong hai tháng trường. Ngày hôm qua các phi-thoan của ta liền một tấn trái phá nổ xuống các đạo binh và đường xe lửa.

Mặt trận Langsa

Truyền tin Langsa cho hay rằng đánh thắng một trận tại Quenneviere, bắt binh nghĩa cầm tù. Binh ta bắn nổ một trái phá tại Four de Paris và chiếm đặng chỗ nghỉ ngơi núi. Binh ta đánh tháo lui quân nghĩa tại phía Đông-Bắc Filrey, tại rừng Buchot và trong miệt Amertz-willer. Súng ta bắn cản ngàn quân nghĩa và làm cho chúng nó cá thất.

10 mars 1917

Tại mặt trận Langsa

Truyền tin Langsa: Trong miền Verdun cơ-pháo-thủ của ta đang lúc chiến bắt

đồng quân nghĩa ở gần lối rừng Malencourt. Binh ta bắn phá các nơi quân nghĩa đang chôn tu ở tại rừng Eparges. Hai bên pháo-thủ bắn nhau trong đường xích qui Maison Champagne và Embermenil là nơi binh ta xông vào chiến hào của quân nghĩa đánh gần lối Seppois te Haut nhưng mà không thành công.

Vụ bắn chìm chiếc Cassini

Chiếc phá-thủy-lôi ham Cassini bị bắn chìm hôm ngày 28 février tại Địa-trung-hải, bị thuốc nổ nên trong hai phút đồng hồ chìm ngụy, 7 ông quan, trong ấy có quan ham-trưởng và 100 người bị chết chìm, 2 ông quan và 32 người cứu khỏi. Mấy người thoát sanh đó nói rằng khi họ lòi chới vói dưới nước thì súng ở trên tiêm-thủy-đình còn bắn xa xuống.

11 mars 1917.

Mặt trận Ang-lê

Vị thông-tin tại Co-tham-muru Ang-lê tại mặt trận Somme nói rằng hôm ngày 8 tây có một đám bão tuyết quét sạch miền Anore. Quân lính đang làm đường trần mới.

Truyền tin Langsa

Cơ-pháo-thủ bắn đep đường vào rồi thì binh ta thâu đoạt tại nơi trần-thế đề ra mà quân nghĩa đã chiếm đặng hôm ngày 15 février ở binh giữa gò Mesni và Maison de Champagne và hải quân nghĩa cầm tù. Tại Alsace binh ta đánh tấn lat quân nghĩa tại phía Nam Cernay, và đánh tan nát gò 304 và rừng Avocourt.

Chết một con, nhòn một mũi

Ông bà-tước Từ-bà-lâm mới chết. (Ông này bày cái phi-thoan lớn kêu là từ-bà-lâm đó, vì người ta lấy tên ông mà đặt tên cái phi-thoan).

Tại Bắc-kinh

103 vị nghi-viên đến ra mắt quan Tề-trương, ngài chỉ cái chánh-lý ra vì đó mà nước Tàu phải theo Đông-minh.

13 mars 1917.

Mặt trận Ang-lê

Mặt trận Somme: Binh Ang-lê đã chiếm đặng Irlis rồi, và tấn phá mặt trận có 3 dặm, bắt quân nghĩa cầm tù và lấy đặng 15 cây súng liên thoi.

Tại Athènes

Ông Lloyd George trả lời với việc kêu nài của dân ở Athenes, rằng lúc đó phải mới lời xin của Đông-minh đủ thì hành rồi và các việc phân nghĩa với Đông-minh chẳng có xảy ra, thì việc bao vây đã bỏ rồi.

Tại Bắc-kinh

Thượng nghi-viên bổ thêm thuật giao với nước A-lô-mán, 135 tiếng thuật tỉnh, có 37 tiếng nghĩa y mà thôi. Ngày này để cho giấy thông-hành cho các sự thân A-lô-mán rồi.

Tại nước Ô-trích

Nhật-báo Gazette de Francfort nói rằng Hoàng-đế nước Ô-trích, chẳng ở Budapest đã đi viếng các nơi ở phía Nam Hong-gari và trở về Vienne (Kinh-đô nước Áo). Ông hoàng Tissa sửa soạn tư chức và phòng thương-thơ sẽ chính đôn lại.

Tại U. S. A.

Linh tuân cảnh của Huê-kỳ có bắt đặng một ông quan bà A-lô-mán bị cáo rằng nhòp bọ âm mưu mà phá hại kinh Weyland theo lời chỉ dẫn của Von Papan.

Tin ở Charleston: 8 ông quan ở dưới chiếc tàu A-lô-mán Listerless bị kêu án một năm tù và 500 đồng bạc phạt về tội làm chim chiếc tàu bị bắt cầm tù đó.

Côn-nôn. - Có tin ở ngoài hòn Côn-nôn gửi về cho Bưu-quân hay rằng: Có nhiều đứa tù khổ sai mới được nung, chúng nó giết người canh gác rồi cướp tài sản của tù mà trốn.

Có tin khác ở Bạc-liêu nói rằng: Người ta có gặp được chiếc tàu xà-lúp hiệu *Vigilante* của Khám-đường Côn-nôn trôi dạt theo mũi Camau. Trên bon tàu có vậy màu người, e có sự chem giết chi đây, đợi tin rõ nữa Bưu-quân sẽ cho khám-quan hay.

Ngày 13 mars, lại có tin khác nói thêm rằng chiếc xà-lúp *Vigilante* của sở khám đường Poulou-condore đậu tại Hòn-câu, ông Rossi là quan cai khám-đường và cũng coi tàu ấy nữa. Bữa đó lên bờ với người tài-công đang đem đồ ăn vào khám và dân 15 tháng tù chờ đi làm công-việc. Đang khi ông đi vắng thì bốn tháng tù làm bẹn tàu đi khênh đồ ăn vào khám hồi này, lại trở xuống tam bản bờ lại xà-lúp nói đi chớ đâu. Vậy ba đứa xuống tàu rồi đánh mấy người bẹn tàu khác là 1 thầy đội với 3 tên coi máy, cả mấy người ấy nhảy xuống sông, đoạn bẹn tù dúi neo thả trôi tàu ra biển.

Ông Rossi hay được theo bắt mà không có tàu khác, nên không ra khơi nữa, còn bốn người kia vớt được ba, còn thầy đội Quoi chết chìm.

Một cái phong vô biểu
(Un barometre)

Phong-vô-biểu là cái vật làm để mà coi biết mưa gió ra thế nào.

Nếu ai muốn làm một cái phong-vô-biểu không tốn kém chi, thì nên xem cách thức sau này:

Lấy 50 centigrammes long não, và sel de nitre và sel ammoniac cũng đồng cân. Đam ba món ấy riêng từ món mà làm tan ra trong rượu eau-de-vie thiết, để ve đựng long não đó trong nước sôi để cho nó tan cho mau.

Rồi thì đem ba món đó lộn trong một cái ve dài và đẹp cũng như ve dầu Eau de cologne.

Đoạn mới đây nút và gắn keo lại, chừng mới đem treo ngoài hướng Bắc.

Nếu nước ấy trong ngần thì tỏ dấu là Trời thanh bạch.

Nếu nước ấy đục-dục thì tỏ dấu là Trời mưa.

Nếu có đục như mây ở trong nước ấy thì là bão tố.

Nếu như chẳng phải có từ chòm, nó lại nhỏ như sợi chỉ ở phía trên ve thì là gió.

Còn nếu có dạn như mây đen đen trắng trắng thì Trời có hơi âm ỷ và hay đổ.

Khi nào mấy cái dạn đen trắng ấy dợn bay lên, thì là chỉ dấu gió thổi ở miệt trên trái đất. Mấy dấu ấy không lầm đặng.

T. V. CHM.

TỰ DO DIỆN ĐANG
(Tribune libre)

Lục Bình

Tôi thường nghe thiên hạ phân nàng, về Lục-bình là loài thảo mộc vô ích cho hơn dân, song theo trí ngu tôi tưởng thiệt là vô ích mà cũng có chỗ hữu ích cho xã hội.

Mắc thấy, tai chẳng nghe;

Giống nó thường hay trôi theo sóng theo rạch, chẳng thoàn bè qua lại, hề nó đến đâu thì các lái buôn phân nàng về việc cần lái cần mũi ghe, hoá ra chậm trễ, hoặc ghe đương đi xuôi nước, đứng nhằm bành lái ghe thì chủ lái phải ngưng ghe lại mà gỡ nó ra thì biết ngày giờ, còn hề giống nó vào ruộng thì tội nghiệp cho mấy người nông phu, hề tập vào ruộng nào thì ruộng ấy ất bự hại, vì nó một

sanh mười, mười sanh trăm, trong đôi tháng thả ra cái trăn to, thường những loài điều thú, và chuột hay cây lấy có mà nấp mà đậu, đậu óai ruộng ruộng, làm cho kẻ nông phu oán hận. Như năm nay, ruộng của ông thân tôi cho ta điếm làm, nhờ trời, qua 1 tháng tám tháng chín, lúa lên coi tốt cả, rồi thay cho anh vô phúc ấy, mừng chưa hề mừng cách đôi bữa, có một đám Lục-bình bấp vào ruộng ấy, chằng bao lâu, coi một ngày một nhiều, đến ngày kế lại lúa đã bị chuột cắn hết, chừng ấy mới thấy trong đám Lục-bình có hai ổ chuột con bắt ra hơn năm mươi trư.

Ấy là:

Dung chi loài thú nghiệp mà hại dân
Nở để kẻ nông phu lầm tui nạn.

Ước sao đừng, như dân, hề gặp nó trôi, rằng sức nó lên bờ, thì việc vô ích, hóa ra hữu ích, mà còn chỗ dùng được. Lục-bình cũng có ích cho người phường rẫy, hoặc xắt nó nhỏ, trộn với cám hay là bêm cho heo ăn cũng được, lúc nó còn nhỏ cho gà ăn, gà ưa ăn nó, mà lại mau mập con gà, còn cây lớn thì phơi nắng và phơi sương cho nó dẻo, làm vông nôm cũng đặng, hường mấy chú Chua dùng nó làm dây cột đồ bán hàng xén.

TIẾC-CƯƠNG.

SU XUẤT TÂN KỸ
(Les curiosités)

Tật của các ông Hoàng

Một vị hồng tìn cho nhà ngự báo kia có ý tiếm-tôi thầy đặng tật riêng của mỗi ông hoàng như sau này: Ông hoàng Áng-lê mỗi khi nói chuyện thì hay nheo con mắt. Ông hoàng-từ Edouard hay để ngón tay dưới cằm. Đức hoàng-giê O-trich (Autriche) hay bắt mấy người thân cận cho ăn vông. Ông hoàng-đê Nê-la-tur hay để tay trên óc. Đức vua Ai-cập hay rung đùi bên tay trái. Bà hoàng-hậu Ma rie Thérèse d'A triche hề không vuốt chòm tóc ở trên bàn tay phía bên tay trái thì nơi chẳng đặng.

Nhịn ăn

Tại thành Niêu-do có bà ra một cuộc thi nhịn ăn 6 người. Trong vài ngày 5 người nhịn ăn không nổi phải chịu thua trước, còn lại một người tên là Henri Stratton muốn nhịn ăn hơn tên Stratton là người khi trước có nhịn ăn cho đến 45 ngày. Nhịn ăn đến 37 ngày thì quan thấy biểu thôi, mà va chẳng chịu. Đến 40 ngày thì quan thấy cho ông rưng rưng Chamagne trong 24 giờ đến 42 ngày tên ấy chết tại nhà thương Bellevue ở Niêu-do.

ĐINH-VIN-HÌNH, Tróvnh.

Vài chuyện vặt

Quelques petites anecdotes

Điêm gặp điêm

Tên Xoài ngày nọ gặp tên Ối cầm lo-lo một giấy bạc hai chục.

Xoài bèn mon-men chạy lại mà nói rằng: Chao xi-đon! cha chã mỗa rũi quá, bỏ quên bóp đựng tiền ở trong nhà (ở chợ-lớn) vậy xi-đon làm ơn cho mỗa mượn mười đồng.

Ối nghe nói, biết Xoài muốn gạt, bèn móc túi ra 2 cắt mà rằng: nê ca-mã-rát, lấy hai cắt đây đặng lên xe lửa về trong nhà mà lấy cái bóp tiền.

Học trò lạnh

Trò Chính tuổi chừng 7, 8 tuổi, ngày nọ vô nhà hàng, nói với chủ nhà-hàng rằng: Nê chủ tôi muốn mua đồ các m n sau này, chú tính thử coi bao nhiêu tiền.

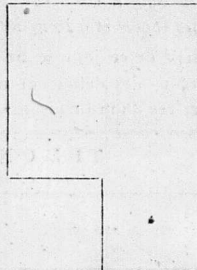
Người chủ nhà hàng lấy giấy ra.
- Trò Chính bèn nói: 1 ki-lô rượu cà-phê, mỗi ki-lô 2 f, 75.
- Rồi! trở em muốn mua chi nữa?
- 5 ki lô đường, mỗi ki-lô 1 f. 30.
- Gì nữa?
- 2 chục rượu (chục 12) trứng gà, mà hai trứng giá 7 sous và 1 lít mỡ bò giá là 3 quan. Bao nhiêu đó he, chú tính thử coi bao nhiêu tiền?

Người chủ nhà hàng tính xong xuôi rồi nói cả thấy 18f, 15. Vậy thì trở em chờ một chút, tôi đi lấy các món đồ ấy cho.

Nghe biểu như vậy trò Chính bèn nói; thời chẳng cần gì lấy đồ... Tôi bây giờ có câu trả-lời bài toán của thầy tôi cho tôi rồi thôi, cảm ơn chú. Nói rồi chạy mất.

MICH.

Bài đố chơi

Cắt làm 3 miếng, ráp lại làm vuôn chữ Điện, không hề nào dài, hề nào cụ.

B. Q. xin tặng vị náo cắt trảng một cuốn Kim-vân-Kiến, nếu nhiều vị trảng thì phải bắt thăm.

B. Q.

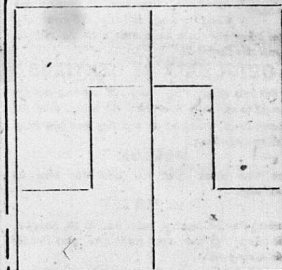
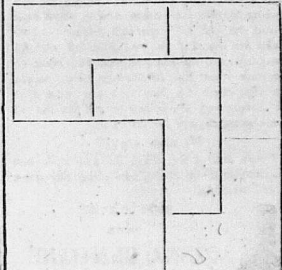
Mấy vị nói trúng bài đố chơi trong số 471

M. Thái-kỳ Sơn chủ sự Nông-cổ-min-đàm, (Sai-on) M. Ng.-vân-Hữu (Ga-đinh) M. Tăng-hữu-Nhơn Medecin indigène 22 rue Général B ylé (Cholon) Ng.-ngọc-Điệp élève à l'Ecole Ng.-xích-Hồng (Saigon) M. Thanh B joutier (Sai-

gon) M. Nhu maire Hưng-banh, M. Sâm-lời-ích chez Hối-xuá-Quán (Rach-gia) M. Trần-Duy commerçant Mỹ-phước (Long-xuyê) M. Lê-quang-Phước Phu-khanh (Trà-vinh) M. Báo-công-Vân secrétaire des Travaux Publics (chemin de fer Saigon) M. Chau-hoang-Long (Ga-đinh) M. Ngô-tài-Tân Boulevard Paul Bert (Cholon) M. Võ-quốc-Hưng instituteur Cauphan. M. Ng.-vân-Kiều Donnes kompong Luonu M. Ng.-thúc-Hoàng Carrière Nui-sam Chauoc, M. Ng. phong-Thanh Hương-sr village de Mỹ-cán Travins à Cầu-ngan. M. Ngân (Kraïé) M. Ng.-nghiêm Chính Thôi lại (Ô-môn) M. Long-quang-Trương secrétaire Binh-lô (Vong-xu ên) M. Lê-Tiên chemin de fer (Tourane).

Bắt thăm, Ông Ng.-vân-Hữu đặng thưởng cuốn Kim-vân-Kiến.

Các ra như vậy:

Ráp lại thành hình vuôn chữ nhứt

Minh muốn mua đồ ngon mà đi tết ông Đội mới đặng thưởng Mê-day công trận, thì có chi ngon cho bằng thử rượu DUBONNET này đâu!

LỜI KHUYÊN

(Conseil)

Chúng những là thuốc điều Diva là thuốc tốt nhất, sự ấy cơ an cũng rõ, mà lại nhờ sự đặc thuốc ấy một cách kỳ diệu, đến đến không còn một chút nhua nào trong đó, nên hút nó đi đúng không hề bệnh hoạn. Bởi đó trong chur tàn ai mà biết lo ngĩa binh hoạn ai hay sự đân chứng mấy người ghiền thuốc thường bị, thì khi nua thuốc điều Diva mà hút đúng theo thuốc khác.

Có bán trong các tiệm hàng xén và quán café.

TÔI KHÔNG ĐÓI BỤNG!

Ấy là câu thường thuyên họ hàng nghe nói trong lúc gần ngồi bàn mà dùng một chực đặng bổ dưỡng khi-lực mình để hao tổn trong cơn làm lụng.

Trong lúc uống rượu

Nếu Chư-tiên muốn ăn uống tức họ thường thì chỉ khi dùng những rượu khai vị đơn ra giả dối (apéritifs félatés) và ở ngoài khi tay dặt lên rất hại sự chế kỷ trạng một đời khi tàn hại, dần dần cũng có bản thể rượu ấy, hề thường uống nó thì lần lần rượu ấy làm tiêu dần niềm hạnh phúc (santé) trong bao tử rồi lần lần nó làm cho mình thực bất trí kỷ vị.

Vì sao vậy?

Trước một khắc đồng hồ khi ngồi bàn mà dùng cơm thì chẳng nên uống thứ rượu gì hết, cơ sống.

MỘT LY RƯỢU

QUINA GENTIANE

Là thứ rượu của các thầy tu dòng San-Paul (Kapagne) đất, xứ ấy là xứ nóng nực, cũng như xứ Đông-dương ta đây. Rượu này làm bằng các thứ thảo mộc tinh ba rất có thanh tên thuốc là:

QUINQUINA và GENTIANE

Một cốc rượu này đặng bớt đường bớt-là mà gợn vị đắng làm cho dễ uống, mùi lại thanh tho, dẫu cho ai mà hay tên rượu cũng chẳng chế được.

Phải nhai

một miếng nhỏ của cái hộp dán trên vỏ như vậy:

Nhà MAZET

Đường Paul Blanche, môn bài số 10, Saigon, chế rượu này mà coi, thật quả như lời tôi nói chẳng sai.

Có bán trong các tiệm hàng-xén.

CHỮ VỊ ĐA GỖI BẠC

Bên quán lấy làm cảm ơn chữ vị là ra sau này, vì có lòng tốt gọi mandat bạc đếu trả tiền mua như-trình cho bên quán lấy là sự giúp cho bên quán mà lo để bù lịch mở mang cửa vận mình.

Table with 2 columns: Mandat, Amount. Includes entries for L.H.D. Travinh, T. Saigon, Ng. Luoguyen, M. Biehoa.

Je soussigné Tang-Trach demeurant rue de canton n° 90 à Cholon.

Ai l'honneur d'informer le public que j'ai cessé le commerce avec les maisons 1° Yem-Ylorg photographe, rue des Marins, 160 Cholon. 2° Yiem Chan marchand des glaces Boulevard Charner Saigon. 3° Yot Serh vente des baguettes à Hong-Kong.

A partir de ce jour je ne repends plus des dettes contractées par ces 3 dites maisons.

Table with 4 columns: Name, Address, Amount, Unit. Includes entries for Paul S. Soetrag, T. v. Ph. Gocong, D. v. Q. Myho, etc.

豈 如 帮 香 曾 曾 日 公 港 澤 澤 後 所 玉 退 退 三 粹 成 堤 股 店 二 股 岸 人 所 月 份 經 容 無 欠 持 經 容 洩 借 交 已 西 佈 等 清 堤 豈 頂 楚 岸 棧

LIÊU TRAI CHÍ ĐI

Truyện Liêu-trai chi dĩ cuốn nhì in rồi, cuốn ba cũng gần rồi, hay lắm xem nó mà giải buồn rất có thú vị, mỗi tháng ra một cuốn. Tại nhà in J. Viết đường d'Ormay Saigon và tại nhà M. Phạm-xuân-Lâm 121 đường Bourdais Saigon đều có bán.

Giá mỗi cuốn là: 0\$30

TÀU HƠI

Có hiệu đò đưa, kiểu đồ đi dạo, kiểu đồ đi làm công việc, sức mạnh nhiều bực lớn nhỏ đủ thứ.

Vỏ bằng cây giá trị - máy quay cứng chắc. Chắc chắn - chạy mau - xinh đẹp. Hãng của ông CH. BARDON. Đường Paul Blanche môn bài số 136, Phòng việc ở đường CATINAT, môn bài số 7 tại SAIGON.

CÓ TRẠI ĐÔNG TAU Ở KHÁNH-HỘI

HÃY HỜI TẬP SAO-LỤC GIÁ CÀ CỦA HÀNG. Các phu-gia, điền chủ, có ruộng đất nơi mà sống, mà rạch nên xem lời rao này.

Hãy đãi bạn hữu thiết mình một ly RƯỢU TONI-KOLA SECRESTAT là rượu rất bổ hơn các thứ rượu bổ khác, bổ nước đá vào thì thành thứ rượu rất bổ sanh.

Mình hàng DENIS frères trừ mà thôi. Nhà DENIS frères tại Saigon rao riêng cho các bạn hàng rặng: Các thứ rượu chầu của hãng rất kỳ sang. Hãng sang lòng gởi bán giá và màu rượu cho không miễn là phải có xin thì đặng.

THƯƠNG TRƯỜNG

Giá các thứ hàng hóa xuất cảng

Table with 4 columns: Tên các thứ cây, Bè hoàng và trường, Giá thước chường, Giá gỗ sục không vỏ. Includes entries for Sao, Cẩm-xe, Dầu thông, Trắc, etc.

ATELIER DE GRAVURE SUR METAUX & MARBRES. NG. CHI-HOÀ GRAVEUR. 42, Rue Amiral-Dupré. - SAIGON.

TABAC DU GLOBE (THUỐC GÓI CÀ-LỚP)

Vì nào biết xì thuốc hút đều ưa dùng thứ thuốc CÀ-LỚP làm vì: một là giá rẻ lắm, hai là mùi ngon. Hãng thuốc CÀ-LỚP dùng nhiều tay bác-sĩ theo nghề dọn thuốc mà chọn lựa những lá thuốc nhưt hảo hạng hơn hết mà làm ra. Cách dọn thuốc kỹ-càng như vậy thì mùi nó dịu ngọt, không ngạt cổ, chẳng phạt tí và lại làm cho miệng lưỡi được THO-M-THO, M-MÁT. Bởi thuốc này tinh anh và tuyền soạn làm nên mới được như vậy. THUỐC GLOBE (Cà-lớp) này, vì tinh anh, nên là một VI-GIẾT-TRÙNG qui kỳ, nó tào trừ các con tê-vi trong miệng mình. Hễ dùng nó thường cũng như mình để phòng các bệnh hoạn vậy.

CIGARETTES DU GLOBE (THUỐC ĐIỀU CÀ-LỚP)

Chuyện này chữ-vị ưa dùng thuốc điều đều hiểu rõ từ ngày THUỐC GLOBE (Cà-lớp) tràn qua Đông-dương đến nay đã hơn hai chục năm dư rồi. Phạm bán thuốc rời hay là thuốc vẫn thì phải dùng giấy mà gói bao. Vậy nếu những bao ấy mà huê dạng mất tiền thì tự nhiên cái ruột trong phải là thứ rẻ đặng có thừa trừ cho vừa các giá. Thuốc ta đây bao rất đơn sơ, chẳng tốn mấy đồng, cho nên ta có thể mà chọn thứ thượng hạng. Cách bao gói đơn sơ của ta đây làm cho ta bán đặng thuốc tốt chi không phải bán giấy hay là bán hình chi.

Mấy hỏi mà mua đâu đâu cũng có: THUỐC GÓI GLOBE (Cà-lớp) và THUỐC ĐIỀU GLOBE (Cà-lớp) DENIS FRÈRES Bordeaux. - Saigon. - Haiphong. - Hanoi. - Đại diện cả Đông-Dương.

THUỐC LÁ VẤN RỜI HIỆU JOB

là một hiệu thuốc tốt nhất. Những người ghiền thuốc mà muốn giữ vệ-sanh, khỏi hư phổi, không ráo cổ họng, thì nên dùng thuốc hiệu này...

THẬT GIẤY VẤN THUỐC LÁ-HIỆU

JOB

THUỐC LÁ VẤN RỜI HIỆU JOB là được cấp Huân chương và Bằng khen của Chính phủ Pháp năm 1919 và 1920

Của ông Jean BARDOU chế ra, hiệu mẫu đã ký tại Tòa-án Nay con trai ông ấy là ông Pierre BARDOU nối nghiệp

Chủ lãnh trưng bán là: Ở Toulouse, Bđ de Strasbourg, số 72-74 Ở Paris, Rue Béranger, số 21.

Lãnh trưng bán tại BOY LANDRY (Số 19 đường Bonnard, Saigon. Số 19 đường Francis-Garnier (Bờ-hồ Hoàn-kiểm ngay gốc Dừa Ha-một).

Bán lẻ: ở các hiệu thuốc-lá hoàn châu.

Ai là chẳng biết Giấy vấn thuốc là JOB, là hiệu giấy tốt nhất Giấy cháy được là không có tàn giấy thật nhỏ thớ, mà chẻ theo phép vệ-sanh rất cần mật.

Xưa nay kẻ đã hàng nghìn người làm mao giấy JOB, vì giấy JOB là giấy tốt nhất trong thế-giới, nhưng bọn-hiệu đã thừa các tòa-án, đã nghỉ xử trọng phạt các nhà làm mao rói.

VẬY HÚT THUỐC HIỆU JOB

là bảo thủ sức khỏe và lợi là rảnh mắt thuốc ngon.

TÌ VI CỎ BÌNH

Trong cơn trời nóng nực, nếu tí vị có bệnh thì lấy làm hiểm nghèo cho mình lắm phải dự bị cho nghiêm nhặt vì trong cơn nóng nực tí vị hay loại-dọa là vì có nhiều cỏ.

PILULES PINK

Trong các tiệm thuốc có bán, có trữ tiệm thuốc của ông de MARI et LAURENS Pharmacie de Normale, Saigon.

NHƯƠNG NHA NỮ Y SĨ

Bà Rose Lahille de Vincenzi về cô Teddy de Vincenzi làm nghề trồng răng có bằng-cấp ở nước thành Bordeaux ban. Bà Rose Lahille đắp nước thân cho mỗi ngày: sớm mai từ 8 giờ đến 11 giờ chiều từ 3 giờ đến 5 giờ.

Thứ rượu này hay bị nguyên khí. Trừ hàn nhiệt, Thêm sức cho tươi trắng, Đỡ ông và đỡ bà. Làm cho thân thể ngũ tạng lục phủ thanh.

KHẢ KỶ

Muốn cho khỏi làm-lạc mà thiết hại cho chư quý khách thì hãng Dubonnet cho ai này hiệu rằng: Rượu hiệu Dubonnet này là rượu bổ nguyên khí, có dùng thuốc Quinquina làm cốt mà chưng cất mạt dầu, chứ rượu này là một món khai vị.

Thuốc điều hiệu này Bao xanh, để to mà lại vẫn chắc. Có dán choàng một rẻo giấy trắng ngoài bao.

Hãng BERTHET, CHARRIERE và CÔNG-TY ở đường Kinh-lập môn hải số 68, SAIGON

LỜI RAO

TẠI QUÁN Lục-Tính-Tàn-Vấn. 1º Ngạc-hạp 1916 thiết giá 0 \$ 20 (không phải 0 \$ 40). 2º Tiên-cần-bảo-hậu thứ 8. 0 30 3º Tường Lục-vấn-Tiền ... 0 30

HÀNG BÁN RƯỢU HIỆU DENIS FRÈRES

LẬP RA TỪ NĂM 1862 NHÀ NGÀNH TẠI HAIPHONG, BORDEAUX, SAIGON, HANOI

Hàng DENIS FRÈRES trừ savon hiệu « Bonne Mère » là thứ sa-bon tốt hơn hết các thứ khác. Còn ai ưa dùng thứ rượu bổ, thường gọi là Quinquina thì hãy mua thứ rượu sau này: Một là « Toni Kola Seerestat ». Hai là: Saint Raphaël Ducos.

Hàng này cũng có bán đủ thứ rượu tốt xin kể sau này: Rượu chắt trắng và chắt đỏ trong thùng và chắt ra ve. Rượu Champagnes: Vve Clicquot-Ponsardin. Roederer. Muët et Chandon. Rượu Tisane de Champagne supérieure. B. et S. Perrier. Rượu Tisane extra: Marquis de Bergey.

Advertisement for M. F. Michel, Caffort Successeur, 36 rue Catinet, Saigon. Includes text about dental services and contact information.

Cách trị bệnh không ngủ, hoai cân và căn cốt bất an bên nước Langsa

Chúng tôi lấy làm hữu hạnh... giá ba táng làm tương rắng: ông thuốc Leroy làm thầy thuốc chuyên trị các nhà-thương tại Paris có dùng thuốc ngoài chế ra mà cứu được nhiều con bệnh mới sau đây cách làm hữu hạnh... bệnh ngủ không được, bình hoai cân, căn cốt tiểu tụy, bình lạc trở về già, ngực hồi hộp, ngót hơi, thổ giác như gấu chết, ra hơi trong trong châu thân, trí hóa mờ mịt sẽ được yên tĩnh và sáng láng cũng nhiều con bệnh khác bởi công án chuyên làm sáng sẽ hoặc vui chơi thời quá mà gây ra.

Quan Leroy nói rằng: có một thứ thuốc hiệu « Neurinase » chữa được các thần hiệu là long các chứng bệnh không ngủ, hoai cân và căn cốt tiểu tụy. Ấy là một thứ thuốc êm ái lắm, dùng nó vô hại, tôi vui long mà dùng nó luôn.

Giá 3 tại Saigon: 4 quan 75; Trữ tại liên thuốc thượng đẳng G. RENOUX de De MAR. & LAURENS at tại THIẾT-NHIỆM-SỞ thành Paris số 2 đường Debarcadere.

NAM-HÔNG-PHÁT

Khách sạn ở đường Boulevard Bonnard số 106 ngang gare xe lửa nhỏ Saigon-Géop, tại chợ mới Saigon

Bán rượu tây và sữa xe máy, đến essence và đến alcool. Có cho mượn phòng ngủ sạch sẽ rộng mát giá rẻ hơn các nhà khác. Qui quassa, qui khách ở xa muốn mua hết các vật chỉ thì tôi mua giùm, niệm phong kỹ lưỡng gửi tới chỗ ở cho mấy ông. Hirta-mu-ké.

CÓ MỘT THỨ NÀY MÀ THỜI

(Mấy a que lại)

Có một thứ rượu Rhum mana này hay trị bệnh rét, nongtaph hay làm cho ti di, tiền tan hay trị bệnh gữa nhữwe nó thiên thời. Rượu này rất dai danh, thiên hạ rất chuộng và lại tốt hơn các thứ rượu Rhum khác. Mấy coi cho kỹ kéo làm thế gì và phải nấu cho phải cai ve có dán nhãn trắng như hình kiểu đính một bên đây. Có bán tại các tiệm bán đồ tạp vật epicarles.

HÃY HỎI THỨ HỘP QUET HIỆU NÀY

Máy dù các kiểu áo xiêm bản, đai và phục Âu-châu palette theo thức thể Có bán sẵn, vải-bò, tơ-lụa, kiểu mới bông-là. Lược-lông Bắc-Châu-Tàu, cũng hàng Tây, hàng Nhật-bòn, các màu sắc. Vân, Nho, Xuyên, Lành, Trung-huê, Nhậm Gia-dụng, thật tốt!

Thơ, tượng, truyền, Quốc-ngữ bán sỉ và bán lẻ vẫn vẫn!! Nếu chủ-quĩ-sĩ, muốn hỏi kiểu để chỉ xin viết thư đề:

Mme NGUYỄN-HỮU-SANH, 110, Quai de Belgique Can-ông-lành, SAIGON.

LA BIÈRE VELTEN

CÓ MỘT MINH HẰNG DENIS FRÈRES Trữ rượu này bán khắp cả Đông-Dương

Advertisement for 'HÃY HỎI THỨ HỘP QUET HIỆU NÀY' featuring a central image of a product box and text describing various goods and services available.

LA BIÈRE VELTEN CÓ MỘT MINH HẰNG DENIS FRÈRES Trữ rượu này bán khắp cả Đông-Dương

Advertisement for 'PHÁP LƯƠNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM' (Elixir Tonique Antiglairoux) featuring a large illustration of a bottle and detailed text describing its medicinal benefits for various ailments.

Advertisement for 'KHOAN CHẤT THỦY' (Vichy) featuring a bottle illustration and text listing different types of Vichy water and their uses, such as Vichy Célestins, Vichy Grande-Grille, and Vichy Hopital.

Advertisement for 'Hàng BERTHET, CHARRIÈRE và CONG-TY' featuring a decorative crest and text in both Chinese and French, advertising their products and services in Saigon.

Advertisement for 'THƯƠNG HẠNG WHISKY' featuring a bottle illustration and text in Chinese and French, promoting high-quality whisky.

Advertisement for 'RƯỢU COGNAC HENNESSY' featuring a bottle illustration and text in Chinese and French, highlighting the brand's reputation for fine cognac.

Le Directeur-Gérant : SCHNEIDER. Certifié l'insertion... Saigon, le 19

Vu pour légalisation de la signature de M. Saigon, le 19 Le Maire de la Ville de Saigon

Signature and official stamp of the publisher, Imp. F. H. SCHNEIDER.